

σιν ἔτι δυστυχῶς εἰς τὴν Ἑλλάδα. Καὶ ὁμῶς, ὡς ἴδομεν μετ' εὐχαριστήσεως πρό τινων μνηῶν ἀναγνόντες τὴν ἐκθεσιν τοῦ διευθυντοῦ τοῦ Πολυτεχνικοῦ Σχολείου (*), πολλοὶ νέοι καὶ τοὶ ἀναγνωρίζοντες τὸ ἄγονον τοῦ σταδίου εἰς τὸ ἀποδύονται, ἐπεδόθησαν εἰς τὰς ὥραιάς τέχνας καὶ εὐδοκίμησαν.

Σήμερον δὲ ἔχομεν νὰ ἀναγγεῖλωμεν καὶ ἄλλο παράδειγμα, τὸ ὁποῖον εὐαγγελίζεται τὴν ἐνίσχυσιν καὶ τὴν ἀνάπτυξιν τῆς γλυπτικῆς εἰς τὴν ἀρχαίαν αὐτῆς πατρίδα.

Πορευόμενοι τὴν ἄγουσαν εἰς τὸ Φαληρικόν, ἀνέγνωμεν ἐξ ἀριστερῶν προγραφῆν ἀναγγέλλουσαν ἐργαστήριον γλυπτικῆς· εἰσελθόντες δὲ εἰς αὐτὸ ἴδομεν ἐντὸς δύο αἰθουσῶν προσγείων καὶ ταπεινῶν ἀριθμὸν τινα προτομῶν ἐκ γύψου καὶ ἐκ μαρμάρου, εἰς ἃς εἰργάζοντο ὀκτὼ ἢ δέκα ἑρμογλύφοι. Καὶ κατ' ἀρχάς μὲν ὑπεθέσαμεν ὅτι ξένος ἦτο ὁ κύριος τοῦ ἐργαστηρίου, καὶ ὅτι διὰ ξένων χρημάτων κατεσκευάζοντο αἱ προτομαί· μετὰ μεγίστης ὁμῶς εὐχαριστήσεως ἐμάθομεν ὑπὸ τοῦ παρестῶτος Κ. Ἰωάννου Κόσσου ἐκ Τριπόλεως τῆς Πελοποννήσου, ὅτι αὐτὸς ἦτο ὁ ἐργαστηριάρχης, καὶ ὅτι αἱ προτομαὶ ἐκείναι, αἵτινες παριστάνουσι τοὺς ἐγκριτοτέρους τῶν Ἑλλήνων καὶ φιλελλήνων ἀγωνιστῶν, γίνονται δαπάνη Ἑλλήνων ὁμογενοῦς.

Μετὰ τὰς πρώτας ταύτας συντόμους πληροφορίας, ἐξετάσαντες ἐλάδομεν καὶ τὰς ἐξῆς·

Μετὰ τετραετῇ διαμονῇ εἰς Ῥώμην ἐπεσκέψθη, τελειοποιήσεως ἕνεκα, τὰς πρωτεύουσας τῆς Γαλλίας καὶ τῆς Ἀγγλίας, διέτριψεν ἐκεῖ δύο ἔτη, καὶ ἐπανῆλθεν εἰς τὴν πατρίδα, φέρων ἀφθόρους τοὺς καρποὺς τῆς ἐπιμελείας του.

Οἱ καρποὶ ὁμῶς αὐτοὶ ἤθελον πιθανώτατα μαρτυρῆν, ἂν ὁ ἐκ Προύσης φιλογενέστατος Κ. Γεώργιος Π. Λασκαρίδης, φλεγόμενος ὑπὸ πατριωτισμοῦ, δὲν συνελάμβανε τὴν ἰδέαν νὰ συγκροτήσῃ συλλογὴν μαρμαρίνων προτομῶν ἐξεικονίζουσῶν τοὺς διαπρέψαντας κατὰ τὸν ὑπὲρ ἐλευθερίας ἀγῶνα Ἑλλήνων καὶ φιελλήνων, πολιτικούς τε καὶ στρατιωτικούς, τοῦτο μὲν διὰ νὰ στολίσῃ ἐθνικὴν τινα αἶθουσαν, τοῦτο δὲ διὰ νὰ ἐνισχύσῃ καὶ τὴν καλλιτεχνίαν τὴν ὁποίαν ἔδωκε παραμελουμένην παρ' ἡμῖν δι' ἑλλειψιν ἱκανῶν χρηματικῶν πόρων.

Ταύτων λοιπὸν τῶν προτομῶν τὴν κατασκευὴν ἀνέθεσεν εἰς τὸν ἡμέτερον Κ. Ἰωάννην Κόσσον, προσδιορίσας μεγαλοπρεπῶς εἰς αὐτὴν ἀδρότατον χρηματικὸν κεφάλαιον, καὶ τὰς πρώτας ἐκείνων ἴδομεν λαξευομένας ἐν τῷ ἐργαστηρίῳ τοῦ Ἑλλήνος καλλιτέχνου.

Ὅθεν ὁ μὲν Κ. Γ. Π. Λασκαρίδης δύναται νὰ θεωρηθῇ δικαίως ὡς ὁ καταβάλων τὰ πρώτα θεμέλια τῆς νεωτέρας γλυπτικῆς ἐν Ἑλλάδι, καὶ διὰ τοῦτο εὐεργέτης ταύτης ἀναδειχθεὶς, ὁ δὲ Κ. Ι. Κόσσος ὡς ὁ πρῶτος συστήσας ἴδιον ἐκτεταμένον ἑρμογλυφεῖον, χάρις εἰς τὴν φιλογένειαν καὶ τὴν μεγαλοδωρίαν τοῦ Κ. Λασκαρίδου, καὶ διευθύνων αὐτὸ μετὰ ζή-

Λόρδος Βύρων.

Ὁ Κ. Ἰωάννης Κόσσος ἐξέμαθε τὰς πρώτας ἀρχάς τῆς τέχνης του ὑπὸ τὸν πατέρα αὐτοῦ Παναγιώτην, ἀρίστον ξυλογλύπτην· μετὰ δὲ ταῦτα φοιτήσας ἐπὶ δύο ἔτη εἰς τὴν ἐν Ἀθήναις Πολυτεχνεῖον, καὶ διακριθεὶς διὰ τῆς εὐφυΐας καὶ ἐπιτηδειότητος του, μετέβη εἰς Ῥώμην ὅπου ἐτελειοποιήθη εἰς τὴν ἀκαδημίαν τοῦ ἀγίου Λουκά, ἀριστεύσας μάλιστα δις.

λου καὶ ἱκανότητος.

Ἐκ τῶν προτομῶν ἀντεγράψαμεν τὴν τοῦ λόρδου Βύρωνος, ἣν τινα δημοσιεύομεν ἐνταῦθα, καὶ τοὺς ἀπέχουσιν τοῦ πρωτοτύπου κατὰ τὴν τελειότητα· δημοσιεύομεν δὲ συγχρόνως καὶ τὸ ἐν τῷ αὐτῷ καταστήματι κατασκευαζόμενον μνημεῖον τοῦ μακαρίτου Κωνσταντίνου Ἰπλιζή ἢ Ἰωνίδου ἀναλώμασι τῶν κληρονόμων αὐτοῦ. Τὸ μνημεῖον τοῦτο εἶναι τετράπλευρον εἰς ἐκάστην δὲ τῶν τριῶν πλευρῶν, ἐξ ὧν ἀντίγραφον τῆς μιᾶς παρατίθεται ἐνταῦθα,

(*) Ὁρα φυλλ. 126 Πανδώρας.